

ДО

АСЯ АСПАРУХОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ – ШУМЕН

ДО КМЕТА

НА ОБЩИНА ШУМЕН

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТ ГРУПА СЪВЕТНИЦИ ОТ КОАЛИЦИЯ „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ Г-Н КМЕТ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Тенденциите в развитието на инфраструктурата за управление на отпадъците през последните години отразяват националните и европейски политики, насочени към изграждане на системите за управление на отпадъците на регионален принцип, както и процеса по ограничаване на процента неопасни отпадъци в България до 10% към 2035г., които ще достигат в депата, и последващо закриване и рекултивация на съществуващите депа за твърди битови отпадъци.

В следващите години в областта на „Инженерна екология“ предстои да се прилагат нови химически технологии за сепариране и оползотворяване на отпадъците, за превръщането им в суровини и енергиен ресурс. Приоритетно предстои задълбочаване на разделянето на отпадъка при източника, което е основен фактор за постигане на целите на кръговата икономика и намаляване на крайната цена на услугата за гражданите и бизнеса.

По тези причини ЕС и република България вече втори програмен период предлагат Програми и БФП/безвъзмездна финансова помощ/ за изграждане елементи на регионалните екологични системи. Стимулират се именно регионални екологични системи за сепариране и оползотворяване на отпадъка, с цел да се избегнат оскъпяващите високи транспортни разходи и свързаните с тях екологични рискове.

Особено значение в краткосрочен срочен план е предстоящото въвеждане от 1.01.2025г. в Общините на РБ на системи за индивидуално отчитане на количеството ТБО/твърди битови отпадъци/ образувано от домакинствата, което изисква значителна подготвителна работа в Община Шумен.

Факт е, че поредицата от решения през последните 8 години на Община Шумен, доведоха до застои в развитието на общинската и регионална инфраструктура, и до изоставане от други Общини в региона и страната, със съответните рискове за неконтролирано нарастване цената на услугата за гражданите и бизнеса в РСУО-Шумен/регионално сдружение по управление на отпадъците/ с дългосрочни последствия.

Факта е също, че инвестиционните проекти в областта на екологията изискват дълъг период за планиране, проектиране и изграждане, необходимост от дългосрочна Визия на Община Шумен за управление на неопасните отпадъци, насочени към постигане на целите на Плана за действие на ЕС „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“ до 2050г и т.н. кръгова икономика.

Кои са по съществените аргументи, които налагат Община Шумен да предприеме незабавни мерки за анализ на съществуващата система за управление на отпадъците, и след обсъждане в Общинския съвет и обществено обсъждане, включително и от членове на РСУО, за изберат оптимален и устойчив вариант за изграждане на ефективна и ефикасна регионална екологична инфраструктура :

- Визията за събиране, транспортиране, оползотворяване на отпадъците ще включи вариантите за индивидуално отчитане на битовия отпадък след 1.01.2025г.в Община Шумен;
- Визията следва да проучи и посочи варианти и за изпълнение на изискването след 1.01.2035г. само 10 % от неопасния битов отпадък да се депонира в депото в кв. Дивдядово включително изграждане на основни инфраструктурни съоръжениявкл. Аутсорсинг и други варианти;
- Да посочи възможната система от мерки за изпълнение на целите на ЕС за рециклиране на 65 % от битовите отпадъци до 2035 г. (55 % до 2025 г. и 60% до 2030г.), при поносими условия за гражданите и бизнеса ;
- Да включи необходимите мерки за постигане на целите за разделно събиране на биологични отпадъци от домакинствата и за текстилните отпадъци до 2025г.;
- Да проучи и представи варианти, източниците на финансиране, индикативните срокове и необходимите мерки, които следва да се приемат от Общините в РСУО-Шумен и да се заложат в Инвестиционната програма за развитието на регионалната система за управление на отпадъците;
- Да покаже варианти на комплексно и устойчиво решаване на проблема с инфилтратните води в депото в дългосрочен план/за срока на експлоатация и следексплоатационни грижи съгласно ЗУО/Закон за управление на отпадъците/, минимум 35-40 години и липсата на локална ПС и канал до първата шахта в кв.Дивдядово/, което следва да е част от общата Визия за отпадъците; Необходимост от локлен ретензионен басейн с капацитет от около 2000 куб.м. за инфилтратат, и локална пречиствателна станция за инфилтрат от депото в кв. Дивдядово с отчитане на дъждовните валежи, обилното снеготопене и пропускателната способност на КПС-Дивдядово или друго решение;
- Визията следва да отрази и актуализирани данните от ППП/ предпроектното проучване/ от 2017г. на Община Шумен с предмет „Разработване на прединвестиционни проучвания, свързани с изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени и/или биоразградими битови отпадъци и инсталация за предварително третиране на смесено събрани битови отпадъци, включително за определяне на броя и вида на необходимото

оборудване и съпътстваща инфраструктура на територията на община Шумен“, което се нуждае от актуализация, както и съществуващото състояние на регионалната система за управление на отпадъците;

- Следва да се определи от технологична и икономическа гледна точка на последващи експлоатационни разходи, локацията на терена/терените за различните видове дейности с цел възможност за комплексно и поетапно изграждане на елементите на екологичните съоръжения, без претоварване на отпадъците и рисковете от замърсяване;
- Факт е, че сега неефективно и неефикасно се използва капацитета на регионалното депо за неопасни отпадъци в кв. Дивдядово за постигане на целите по чл.31 от ЗУО и следващите, и за постигане на поносима цена за гражданите и бизнеса при предоставяне на услугите събиране, транспортиране, сепариране, оползотворяване, обезвреждане на битов, зелен, био и строителен отпадък; Депото е основно съоръжение/основен дълготраен актив/, но липсват паралелните съществени елементи от регионалната екологична инфраструктура и над 30% от капацитета му е свободен, необходими за решения за развитие;
- Факт е и неефективно използване на общинските предприятия ОП „Чистота“ ; ОП „ Паркове и обредна дейност“, в които са инвестирани значителни Общински средства /примерно в предмета на ОП „Чистота“ не е включено задължението за организира сметосъбирането в селата на Община Шумен/. Осма година ОП „Чистота“ няма подходяща База, като част от обща Визия за управление на отпадъците, въпреки че Община Шумен вложи над 15 млн. лв. за неговото оборудване; Много от дейностите необосновано и без аргументи са възложени на външни изпълнители, което води до ненужно оскъпяване на услугите за гражданите и бизнеса
- Визията ще предложи, варианти на регионалната система и източници на финансиране на елементите на екологичната инфраструктура, както и актуализация на Общинските програми за управление на отпадъците в РСУО-Шумен;

Ще създаде условия за дългосрочно планиране в Общините от РСУО-Шумен, на разходите в областта на екологичните услуги и прозрачност и предвидимост на тези разходи в бюджетите на гражданите и бизнеса, както и възможност за дългосрочно прогнозиране, проектиране и финансиране на развитието на Регионалната система за управление на отпадъците;

- Визията ще намали рисковете, включително средствата по план-сметката, като тази за 2023г., която не беше приета със аргумента, че част от средствата не се изразходват по предназначение, че цените на транспорт са необосновано високи, че цената на услугата е сред най-високите в страната, не са използвани възможностите на ОП „Чистота“, водената политика в Екологията е без цялостна Визия за управлението на отпадъците в община Шумен и РСУО, като горепосочените действия доведоха до появата на риск от дългосрочна ценова зависимост от доставчици на услугата сепариране, и спираловидно нарастване на цената на услугата за гражданите в следващите години, без възможност Община Шумен да влияе на тези процеси.
- Породиха се слухове за скрита приватизация на дейности по управление на отпадъците в дългосрочен план;
- Визията ще покаже необходимите мерки, чието прилагане ще предотврати риска да се повтори следващ Договор с необосновано високата цената на тон сепариране на битов

отпадък, като сегашният - 138,50 лв./тон без ДДС., включително недопускане в услугата за сепариране на ТБО да се включва заплащане на несъществуваща услуга като „сепариране“ на 1500т/год. на „биоотпадъци“; или да няма разграничаване между цена на товарене и транспортиране и цена на сепариране , без анализни цени за отделните услуги;

- Визията ще даде отговор на въпроса каква площадка за временно съхраняване на отпадъци/съответно с код 20 03 01-Смесени битови отпадъци-27 000т./год.;20 01 38-дървесина-1600 т./год.;20 02 01-Биоразградими отпадъци-1600т./год.;20 03 07-150 т./год.;16 01 03-Излезли от употреба автомобилни гуми-100т./год./, е необходима, избраната площадка подходяща ли е за всички посочени видове отпадъци, с каква площ следва да бъде площадката; местоположение; технологични изисквания и на други въпроси;
- До приемане на Визията, е целесъобразно да спре необоснованото изразходване на публични средства за изграждане на т.н. „Претоварна станция за битови отпадъци“, за която се прави опит трета година да се изгражда без Визия в следващите години къде и как ще се обезврежда и оползотворява неопасния битов отпадък – в Регионална система или като външна услуга?

В проекта на т.н. „претоварна станция за битови отпадъци“ има и съществени пропуски, което налага спиране на процедурата за строителство и промени в проекта, които да съответстват на истинското и предназначение. Така например липсва система за събиране и отвеждане на инфилтратата от претоварните дейности с ТБО; липсва денивелация на площадката, за товарене на гондолите, което ще наложи допълнителни инвестиции от Общината; липсва достатъчно площ за предвижданите дейности, които сега се изпълняват на терени, които са в пъти по-големи от предвиждания терен и др.; няма отговор защо е необходима т.н. „претоварна станция за битови отпадъци“, след като два мандата предишното ръководство обясняваше колко е хубаво и важно да имаме „Завод за отпадъци“, който следваше да има площадка за разтоварване като част от технологичния процес, а не т.н. „Претоварна станция“?

- Визията ще предложи варианти, чието прилагане ще предостави предвидимост, както на цените на услугите в средносрочен план, така и ще намали рисковете за устойчивото развитие на общинската икономика, бе да се допуска рязкото нарастване на цената на депониране на тон промишлени отпадъци за бизнеса в Община Шумен и област Шумен, какъвто беше случаят през 2022 и 2023г. на рязко нарастване на цената на обезвреждане на отпадъка в депото в кв. Дивдядово / над 300 лв. /тон с тенденция да достигне над 600 лв./тон/ на входа на регионалното депо, както и риск от нарастване на случаите на нерегламентирано изхвърляне на отпадъци;

Инвестициите в Екология се правят с перспектива за десетки години напред. Практиката показва ,също, че са необходими минимум между 6 и 8 години за изграждане на основни съоръжения на екологичната инфраструктура. Такива инвестиции се правят след приемане на Визия, при широко обществено обсъждане и при пълна прозрачност за гражданите и бизнеса.

Ние считаме, че без отговори на поставените въпроси, както и на други, които произтичат от екологичното законодателство и програмите на останалите Общини от РСУО, и приемане на обща Визия за управление на отпадъците от РСУО_Шумен, не е възможно да изгради ефективен и ефикасен дългосрочен модел за управление на отпадъците, отчитащ интересите на гражданите и бизнеса в региона.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Във връзка с изложеното предлагаме Общинския съвет Шумен да приеме следните

РЕШЕНИЯ:

1. Възлага на Кмета на Община Шумен да проведе процедура за избор на Изпълнител за изработване на „Визия за управление на отпадъците на територията на РСУО-Шумен“, включително разработване на пред инвестиционни проучвания, свързани с изграждането на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени и/или биоразградими битови отпадъци, и инсталация за предварително третиране на смесено събрани битови отпадъци, да се определи броя и вида на необходимото оборудване и съпътстваща инфраструктура на територията на община Шумен“ съгласно Договор №25-01-0133/13.04.2017г. , подходящ терен за цялостно развитие на регионалната екологичната инфраструктура, концентрация на услугите, ограничаване на екологичните рискове и поетапно изграждане на Регионален Екологичен Комплекс, както и варианти за финансиране и индикативни срокове за изпълнението му.
2. Средствата да се осигурят от освободените разходи за строителство на „Претоварна станция и площадка за събиране и временно съхраняване на отпадъци“.
3. Кмета на Община Шумен да уведоми членовете на РСУО за решенията по т.1 и т.2, както и да предложи дялово разпределение на разходите по изготвяне на Визията на членовете на РСУО-Шумен.
4. Възлага на Кмета на Община Шумен през м. ноември 2024г. да внесе информация по изпълнение на т.1 в Общинския съвет.
5. Възлага на Кмета на Община Шумен да прекрати процедурата За изграждане на „Претоварна станция и площадка за събиране и временно съхраняване на отпадъци“ в ПИ 83510.665.164 по КК на гр. Шумен с обща площ 6345 кв.м., до приемане от Общинския съвет на Визия за управление на отпадъка на Община Шумен.

11.07.2024г.

Гр. Шумен

.....
.....
.....
.....
.....